

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PROGRAM TANITIMI

TEMEL İSLAM BİLİMLERİ ANABİLİM/ANASANAT DALI

PROGRAM ADI: Temel İslam Bilimleri

BAĞLI OLDUĞU ANABİLİM DALI: Temel İslam Bilimleri

PROGRAM TÜRÜ/DÜZEYİ: Tezli Yüksek Lisans

- **GENEL BİLGİLER:**

Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı, Temel İslam Bilimleri Tezli Yüksek Lisans Programı, Yükseköğretim Genel Kurulu'nun 19/01/2022 tarihli toplantısında açılması uygun görülmüştür. Bu kapsamda programa 2022-2023 Eğitim-Öğretim yılı güz yarıyılından itibaren öğrenci alınmaya başlanmıştır. Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programının normal süresi 4 yarıyıl olup, programın azami süresi 6 yarıyıldır. Programda kadrolu olarak görev yapan bir (1) Profesör Doktor, beş (8) Doçent Doktor, on (9) Doktor Öğretim Üyesi, dört (4) Öğretim Görevlisi ve dört (6) Araştırma Görevlisi olmak üzere yirmi üç (28) öğretim elemanı bulunmaktadır.

- **PROGRAMIN MİSYONU:**

Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı alanında etik ilkeler ve bilimsel bilgi temeli doğrultusunda özgün araştırmalar gerçekleştirebilecek düzeyde bilim uzmanları yetiştirerek, bilimsel araştırma ve eğitim faaliyetlerinde kaliteyi sürekli arttırarak, ulusal ve uluslararası bilinirliği yüksek bir program olmak.

- **PROGRAMIN VİZYONU:**

Temel İslam Bilimleri alanında etik ilkeler ve bilimsel bilgi temeli doğrultusunda özgün araştırmalar gerçekleştirebilecek düzeyde bilim uzmanları yetiştirerek, bilimsel araştırma ve eğitim faaliyetlerinde kaliteyi sürekli arttırarak, ulusal ve uluslararası bilinirliği yüksek bir program olmak.

- **KAZANILAN DERECE**

Programı başarıyla tamamlayan mezunlara alanında **tezli yüksek lisans diploması** verilir.

- **KABUL VE KAYIT KOŞULLARI**

Programa öğrenci başvuru ve kabulünde, [Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin](#) “Lisansüstü programlara başvuru esasları” ve “Lisansüstü programlara öğrenci kabulü” maddeleri uyarınca yapılmaktadır. Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine göre Sosyal Bilimler Enstitüsünün tezli yüksek lisans programlarına başvurularda; ALES puanı, lisans mezuniyet notu ve bilimsel

değerlendirme sınavı sonuçlarının hangi oranlarda programa giriş için başarı sıralamasında kullanılacağı söz konusu yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilmiştir. İlgili yönetmeliğe <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm> web adresinden ulaşılması mümkündür.

• YETERLİLİK KOŞULLARI VE KURALLARI

Bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç olmak üzere, tezli yüksek lisans programının normal tamamlama süresi her yarıyıl kayıt yaptırılıp yaptırılmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl ders ve en az iki yarıyıl tez çalışması olmak üzere dört yarıyıldır. Azami süre altı yarıyıl olup, mezuniyete hak kazanabilmek için öğrencinin en az 120 AKTS'yi tamamlaması gerekir. Ancak öğrenci kayıtlı olduğu programdaki alması gereken tüm derslerden başarılı olması, tez konusu veya alanı ile ilgili, danışmanının da ortak yazar olarak yer aldığı ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde belirtilen şartları taşıyan bir makale yayımlama koşulu ile üçüncü yarıyılın sonunda tez savunma sınavına girebilir. Bu durumdaki öğrenci eğer tez savunmasından başarılı olmuşsa yayımlanan söz konusu bu makale, EYK kararı ile öğrencinin dördüncü yarıyıl alacağı uzmanlık alan dersi ve tez çalışması derslerinin yerine sayılır. Böylelikle öğrencinin mezun olabilmesi için gerekli olan 120 AKTS tamamlanmış olur.

Tez savunma sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, tezin dijital kopyası ve en az üç adet ciltlenmiş nüshası ile YÖK Ulusal Tez Merkezince gerekli görülen diğer belgeleri tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi EYK tarafından onaylanan öğrenciye tezli yüksek lisans diploması verilir. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalanan nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir. EYK başvuru halinde teslim süresini en fazla bir ay uzatabilir. Öğrenci bu koşulları yerine getirinceye kadar mezuniyet işlemlerine başlanmaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz.

• PROGRAMIN EĞİTİM AMAÇLARI:

PEA1: Sosyal Bilimlerin bir alt alanı olarak Temel İslam Bilimleri, ilgili bilim dallarının araştırma bulgularından hareket ederek toplumsal yaşamın hayatiyeti için gerekli olan temel ve ortak öğelerin korunarak geliştirilmesini amaçlar.

PEA2: Temel İslam Bilimleri Yüksek Lisans programının amacı ilgili bilim dallarında bilgi üretmeyi amaçlar.

PEA3: Üretilen bilgileri ulusal ve uluslararası düzeyde paylaşmayı başaracak yetenekli ve eleştirel düşünme becerisine sahip uzman araştırmacılar yetiştirmeyi amaçlar.

PEA4: Bütün inanç grupları ve katmanlarına yönelik bilimsel yöntemlerle bilgi üretmeyi ve diğerini anlama yeterliliğine sahip akademisyenler yetiştirmeyi amaçlar.

PEA5: Temel İslam Bilimleri Yüksek Lisans programından başarılı olan öğrencileri Doktora aşamasına hazırlama görevini yerine getirir

PEA6: Toplumu oluşturan birey, grup ve kültürlerin ihtiyaç ve taleplerini gidermeyi amaçlar.

• EĞİTİM PLANI (MÜFREDAT) VE EĞİTİM PLANININ İÇERİĞİ:

Temel İslam Bilimleri Tezli Yüksek Lisans Programı müfredatı oluşturulurken Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Öğretim Yönergesinde de belirtilen tüm iç ve dış paydaş görüşleri alınarak bir eğitim planı oluşturulmakta ve bu doğrultuda güncel gelişmeler doğrultusunda eğitim planı ve planda yer alan söz konusu derslerin içeriği sürekli olarak güncellenmektedir. Temel İslam Bilimleri Tezli Yüksek Lisans Programında, öğrencilerin kazanımlarının en üst düzeye çıkarılabilmesi için teorik ve uygulamalı eğitim bir arada yürütülmektedir. Bu kapsamda, derslerde teorik anlatımın yanı sıra projeler, sunumlar vb. faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Temel İslam Bilimleri Tezli Yüksek Lisans programı müfredatında yer alan ders planı ve her bir dersin içeriğine <https://sosbil.aku.edu.tr/anabilim-anasanat-dali-program-mufredatlari/> adresinden ulaşılabilir. Programı tamamlama koşulları (devam, dersler, kredi-saat miktarı, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı, tez veya proje tamamlama koşulları) tanımlanmış olup tüm bu süreçler Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketinde belirtilmiştir.

• ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerin derslerdeki başarıları, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketindeki içerik ve süreçlere uygun olarak sınav, ödev, sunum ve proje ödevleri gibi araçlarla ölçülmektedir. Bu doğrultuda Başarı ölçme ve değerlendirme yöntemleri, [Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#) esaslarına göre değerlendirilmektedir. Öğrencilerin derslerdeki başarıları, Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketindeki içerik ve süreçlere uygun olarak sınav, ödev, sunum ve proje ödevleri gibi araçlarla ölçülmektedir. Öğrencilerin derslerdeki başarılarının değerlendirilmesinde hangi araçların kullanılacağı ve ağırlıklarının ne kadar olacağı, dersi verecek öğretim elemanı tarafından her yarıyıl başında sistemde tanımlanarak ve/veya dönem başında öğrenciye öğretim elemanı tarafından duyurularak ilan edilmektedir. İlgili ders için öğrencilerin sorumlu olacakları ara sınav, ödevler, projeler, sunumlar, dönem sonu sınavı gibi yöntem/araçlar ve başarı oranlarına etkileri tanımlanmaktadır. Öğrencilere verilen ödevler, projeler ve sunumlar ders başarı değerlendirmesinde ara sınav ve dönem sonu sınav notlarına yansıtılmaktadır. Yarıyıl içerisinde yapılması gereken tüm sınavların programları önce taslak olarak hazırlanmakta, öğrencilerden ve öğretim elemanlarından gelen geribildirimler doğrultusunda son halini almakta Enstitü Yönetim Kurulu onayını aldıktan sonra kesinleşmekte ve herkese duyurulmaktadır. Öğrencinin başarısı, yarıyıl başında tanımlanmış olan başarı değerlendirme araçlarında aldığı notların belirtilen oranlar dâhilinde hesaplanması ile elde edilmektedir. Yarıyıl sonunda öğrencilerin 100 üzerinden elde ettikleri notlar, genel başarı düzeyi de göz önüne alınarak, harf notuna dönüştürülmekte ve dörtlük sistemdeki karşılıkları hesaplanmaktadır. Bu doğrultuda, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nde tanımlanan harf aralıkları şu şekildedir.

Başarı Notu	AA	BA	BB	CB	CC	DC	FF ve DZ
Katsayısı	4,00	3,50	3,00	2,50	2,00	1,50	0,00
100'lük Sistemdeki Karşılığı	90-100	85-89	75-84	70-74	60-69	50-59	49 ve altı

Diğer harf notları şunlardır:

- YT (yeterli): Not ortalamalarına katılmayan ders, seminer, uzmanlık alan dersi, proje, tez çalışmaları ve benzeri çalışmalarda başarılı olduğunu gösterir.
- YZ (yetersiz): Not ortalamalarına katılmayan ders, seminer, uzmanlık alan dersi, proje, tez çalışmaları gibi çalışmalarda başarısız olduğunu gösterir.
- DZ (devamsız): Kredili derslerde devam koşulunu sağlamayan öğrencilere verilir ve başarı ortalamasına katılır.

- **PROGRAM ÇIKTILARI:**

PÇ1: Temel İslam Bilimleri alanında bilimsel araştırma yöntemlerini öğrenir; nicel ve nitel araştırmaları ayırt eder, ilk kaynaklara ulaşma ve kullanma becerisini elde eder.

PÇ2: Oldukça geniş alt bilim dallarına sahip olan Temel İslam Bilimlerinin klasik ve modern literatürü hakkında bilgi sahibi olur, kaynaklar üzerinde değerlendirme yapar.

PÇ3: Alanıyla ilgili problemleri tanır ve bu hususta eleştirel bir zihniyet ve bakış açısı elde eder.

PÇ4: Yüksek lisans seviyesinde elde ettiği bilgileri yeniden yorumlayabilme ve üretebilme yetisine sahip olur

PÇ5: Yüksek lisans seviyesinde bilimsel çalışmaları elde etmede ve kullanmada modern teknolojik imkânlardan faydalanabilme yeteneğini elde eder.

PÇ6: Temel İslam Bilimleri alanından seçtiği bir alanda derinlemesine çalışma yapmaya gayret eder, program alanlarından birisinde uzmanlaşır.

PÇ7: Program çerçevesinde yer alan Tefsir, Fıkıh, Hadis, Kelam gibi temel dini ilimlerden edindiği formasyon ile geçmiş ve günümüz arasında bağlantı kurarak daha bilinçli bir dini hayat inşa edebilir.

PÇ8: İlahiyat bilimleri ve diğer bilim dallarından istifade ederek interdisipliner yaklaşımlara açık olur.

PÇ9: Temel İslam Bilimleri alanında uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilme becerisini kazanır.

PÇ10: Temel İslam Bilimlerinin her bir alt alanında klasik yaklaşımları öğrenerek çağdaş yaklaşımlarla ilişki kurabilme becerisi kazanır.

PÇ11: Temel İslam Bilimlerine ait alanların sorunlarını, metodolojisini, yapısal özelliklerini kavrar, çözüm önerileri geliştirme deneyimi elde eder.

PÇ12: Temel İslam Bilimlerini ilgilendiren alanlarda ortaya çıkan yeni akım, fikir hareketleri ve yaklaşımlarının özelliklerini, ortaya çıkaran sosyo-kültürel alt yapısını ve amaçlarını kavrayarak hayatın anlamlandırılmasındaki fonksiyonlarını öğrenir.

- **ÜST DERECE PROGRAMLARINA GEÇİŞ**

Temel İslam Bilimleri Tezli Yüksek Lisans programı mezuniyet şartını arayan doktora programlarına başvurabilir.

- **İSTİHDAM OLANAKLARI**

Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı yüksek lisans mezunları akademik kariyerine devam ettiği takdirde Araştırma Görevliliği, Doktora programına devam ederek Dr. Öğretim Üyesi gibi Üniversite bünyesinde yer alabilir. Bunun yanı sıra Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) İlahiyat lisans mezunu olup formasyon şartını sağlayanlar, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği ya da İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri Öğretmenliği yapabilmektedir. Aynı zamanda Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB) Yüksek lisans mezuniyeti bazı kadrolarda avantaj sağlayarak Vaizlik, Müftülük, Uzman Yardımcılığı ve Din Hizmetleri Uzmanı gibi farklı görevler alabilir. Ayrıca, akademik birikime sahip mezunlar; Yazma Eserler Kurumu gibi ihtisas

kütüphanelerinde araştırmacı, dini yayıncılık yapan kurumlarda akademik editör veya uluslararası yardım kuruluşlarında kültürel projeler uzmanı olarak da istihdam edilebilmektedir.